

OD KOMITETU REDAKCYJNEGO

Kolejny 4 zeszyt Roczników Humanistycznych zawiera przegląd dorobku naukowego utworzonej 1 listopada 1993 r. Katedry Historii Sztuki Średniowiecznej Polskiej. Sygnalizuje też jej współpracę z innymi ośrodkami naukowymi, również zagranicznymi, a wśród nich z Uniwersytetem Katolickim w Leuven. W prezentowanym zeszycie brakło, niestety, artykułu ze słowackiego Uniwersytetu w Trnawie, z którym w pierwszych latach istnienia Katedra czynnie współpracowała organizując wspólne objazdy zabytkoznawcze, połączone z odbywanymi w ich trakcie seminariami.

Godzi się wreszcie, wraz z serdecznymi podziękowaniami, wspomnieć o pomocy w naukowych i dydaktycznych poczynaniach Katedry nie szczędzonej przez prof. Piotra Skubiszewskiego, dr. *honoris causa* naszego Uniwersytetu.

Materiały publikowane w zeszycie przedstawiono w trzech grupach: rozprawy, komunikaty oraz recenzje. Osiem rozpraw i komunikat napisali pracownicy Katedry (dr hab. prof. Jadwiga Kuczyńska, kierownik Katedry; mgr Joanna Szczęsna, asystent i mgr Edyta Klinger zatrudniona na zasadzie umowy o dzieło) oraz doktoranci. Niektóre, rozszerzone fragmenty prac magisterskich analizują dzieła dotychczas nieznanne bądź nieopracowane. Inne zapoznają z wynikami badań podjętych na kanwie dysertacji doktorskich. Na szczególną uwagę zasługuje komunikat o nowoodkrytym fresku z XV w. w kościele ponorbertańskim p.w. Świętej Trójcy w Strzelnie, który w literaturze naukowej jako pierwszy informuje o tym wydarzeniu wyjątkowo ważnym dla dziejów średniowiecznej sztuki w Polsce.

Trzy kolejne rozprawy obejmują średniowiecze powszechne. Pierwsza – o sztuce wizygockiej – powstała na podstawie pracy magisterskiej (autorka uczestniczyła przez rok w seminarium ze średniowiecznej sztuki polskiej) napisanej pod kierunkiem dr hab. prof. Bożeny Iwaskiewicz-Wronikowskiej. Dwie następne wprowadzają w sferę złożonej problematyki średniowiecznych pielgrzymek oraz w mistykę kobiet z obszaru niemieckiego. Omówione w nich zjawiska, obejmujące zasięgiem także Polskę, wywarły przemożny wpływ na kształtowanie się form ówczesnych dzieł sztuki i ich treści.

Następne trzy artykuły wykraczają poza średniowiecze. Dwa, które dotyczą czasów nowożytnych, uzasadniają kapitalne znaczenie dla badaczy historii i historii sztuki materiałów źródłowych. Trzeci (autorka jest doktorantką z seminarium średniowiecznej sztuki polskiej stąd włączenie pracy w prezentowany zeszyt) przenosząc nas w XX w. publikuje nieznane w większości rysunki wybitnego poety lubelskiego Józefa Czechowicza nanoszone na marginesy brulionów utworów, na pocztówki, niekiedy na osobne kartki. Opracowanie wzbudzi niewątpliwie żywe zainteresowanie nie tylko w środowisku literackim i artystycznym Lublina.

Zeszyt kończą recenzje wystaw paryskiej i dwóch wileńskich. Ich tematyka niewątpliwie zasługuje na przedstawienie polskiemu czytelnikowi, choćby orientacyjnie w formie tylko recenzji. Wystawa paryska traktuje głównie o muzycznym porządku świata w średniowieczu, wileńskie przedstawiają św. Kazimierza w ikonografii oraz jego życie i otaczający go później kult.